

GO DIGITAL

SOUTH AFRICA

**BROADCASTING
DIGITAL MIGRATION
(BDM)
A – Z**

the doc

Department:
Communications
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

Lefapha la Ditlhaeletsano (DoC) le tihagisitse pampitshana ya tshedimose tso ya *Go DIGITAL South Africa* go ruta, go sedimosa le go tshola temoso ka ga phetogelo ya kgaso go ya go dijithale.

1. LEMORAGO

Go DIGITAL South Africa ke sekapolelo se se tumileng se se dirisediwa go tlhalosa phetogelo ya kgaso go ya go dijithale mo Aforika Borwa. Thekenoloji ya thelebišene e ntse e le mo Aforika Borwa go simolola ka 1976. Fa thelebišene e simolola go nna teng la ntlha, e ne e le ya ditshwantsho tsa bontsho le bosweu, mme ya tlhabololwa go akaretsa ya ditshwantsho tsa mmala. Puso ya tshalele e ne ya kgontsha basweu go nna le dithelebišene di le dintsi go gaisa lotso lengwe le lengwe mo nageng. Morago ga 1994, puso e ne ya tsenya peomolao e e neng ya netefatsa fa ditirelo tsa kgaso e le tse di emelang maAforika Borwa otlhe go sa kgathalesa lotso lwa bona kgotsa maemo a bona a ikonomi.

Gompieno, malapa a le dimilione di le 13 mo Aforika Borwa a na le dithelebišene mme a bogela mananeo a a diragadiwang le go gaswa ka dipuo tsa bo bona. Puso e tswela go netefatsa tirelo ya bothle le phithhelelo ka go neelana ka ditirelo tsa kgaso ka thulaganyo ya ga jaanong ya go fetogela go dijithale e e ikaelelang go tokafatsa pharologano le phithhelelo segolobogolo go baagi ba Aforika Borwa ba mo nakong e e fetileng ba ba neng ba kgaphetswe kwa thoko. Puso e tla thusa ka ditheko tsa Mabokoswana a Thelebišene (di-STB) a malapa a le dimilione di le tlhano a a nang le dithelebišene.

2. PHETOGELO GO DIJITHALE KE ENG?

Phetogelo go dijithale ke go fetogela go tswa go tihagiso ya analoko go ya go dijithale. ka bokhutshwanyana, ke thulaganyo ya go tloga go kgaso ya analoko go fetogela go ya dijithale mo thelebišeneng le mo seyaalemoweng. Aforika Borwa e tla simolola phetogelo eno ka thelebišene mme seyaalemowa se tla latela morago.

2.1 Analoko:

Pele ga 1990, kgaso ya modumo le bidio ka makhubu e ne e tihagisiwa ka ditlhagiso tsa analoko. Le fa mofuta o, o ne o dira sentle, o ne o dirisa sebaka se senti mo ntlheng ya lekhubu. Bobedi le leng thelebišene le seyaalemowa di abelwa lekhubu le le bothokwa thata. Se, se raya gore lekhubu le le farologaneng e bile e le le kgethegileng le abelwa tirelo nngwe le nngwe ya seyaalemowa le ya thelebišene. Se, ke mofuta wa sebaka se se sa lekanang sa go rebola ditirelo tsa dikanale tsa mefutafuta.

2.1.1 Maemo a a ga jaanong:

Dikanale ka bobedi e leng tsa thelebišene le tsa seyaalemowa di abelwa makhubu go ikaegile ka lefelo leo di gasang mo go lone.

- Sekao Metro FM ke seteišene sa seyaalemowa sa bosetšhaba. Mo Gauteng e fitlhelwa mo FM 92.4mhz, fela kwa Durban, Motsekapa, le/kgotsa kwa lefelong lengwe fela mo nageng, seteišene seo sa seyaalemowa se fitlhelwa ka lekhubu le le farologaneng. Tshitshinyo e e mosola ya seno e raya gore re na le tshenyoy ya makhubukgaso.
- Kanale nngwe le nngwe ya thelebišene e abetswe makhubu go ikaegile ka lefelo. Ka jalo, mo go ba bangwe, se se raya gore go na le phithhelelo ya dikanale tse dinnye tse di tshalelang tsa thelebišene.
- Boleng jwa setshwantsho sa thelebišene ya gago bo ikaega ka gore dieriele di ntse fa kae le gore o bokgakala jo bo kanakang le lefelo la selegae la phetisokgaso.

- Mo mofuteng wa phetisokgaso ya setlhaqiso wa analoko, moho a ka nna fela le tirelo e le nngwe ya seyalemowa kgotsa ya thelebišene malebana le kabo nngwe le nngwe ya lekhubu. Phetisokgaso ya thelebišene, ya analoko kgotsa ya dijithale gantsi e dirisa bente ya Lekhubu le le kwa Godimo ka Lobelo (UHF) kgotsa ya Lekhubu le le kwa Godimo Thata (VHF).

2.2 Dijithale

Kgaso ya dijithale e simolotse morago ga 1990, mo modumo, bidio, temana le ditshwantsho tse di tsepameng di neng di fetisiwa ka mofuta wa didijiti tsa dipara, seno se raya gore ka bongwe le mafela. Mofuta o, wa thekenoloji ya dijithale o letlelela gore tshedimose tso e kitlagangwe ka jalo go somarelwa sebaka sa makhubu.

Thelebišene ya Lefatshe ya Dijithale (DTT) ke Thelebišene ya Sathalaete ya Dijithale, fela e dirisa diphetisokgaso tsa fa fatshe (lefatshe) tsa dijithale go phasalatsa ditlhaqiso kwa legaeng la gago.

Diphetisokgaso tsa ditlhaqiso tsa dijithale, di tla re thusa rotlhe.

- Go lekhubu lengwe le lengwe le le kgethegileng mo analogong go fetisa tirelo ya 1 x thelebišene re ka kgona jaanong, ka phetisokgaso ya dijithale, mo selwaneng se se jalo, go fetisa ditirelo tsa thelebišene e e siameng tse di fetang di le 15.
- Dijithale e somarela sebaka se se ntsi sa makhubu. Mo lefelong le le tshwanang, diphetisokgaso tsothe tsa thelebišene di ka kgona go dira mo lekhubung le le tshwanang ntle le dikgoreletsego dipe. Morago ga go kgaotsa tiriso ya analoko, karolo e kgolo ya sebaka se se bothokwa sa lekhubu e tla busediwa kwa go Bothati jwa Dithaeletsano jo bo Ikemetseng jwa Aforika Borwa (ICASA). Sebaka se, se tla neelwa bagwebi ka megala go tokafatsa ditirelo tsa bona mo baaging.
- Modirisi wa kwa gae o tla tlhoka seranodi se se bonolo se se fetolelang tlhagiso ya dijithale go ya analoko gore thelebišene ya gagwe e amogele setshwantsho sa thelebišene ya dijithale se se tokafetseng. Ga go na thelebišene e ntšhwa e e tlhokegang.

Mananeo a thelebišene a phasaladiwa ka phetisokgaso ya lefatshe, ya sathalaete le ya megala. Mo Aforika Borwa ga jaanong re dirisa sathalaete ya dijithale mme mo tsamaong ya nako re tla dirisa DTT. Thebalo ya megala jaanong e bonwa go ya ka thulaganyo ya Inthanete (Thulaganyo ya Thelebišene ya Inthanete) fela se, se lekanyeditswe thata ka ntlha ya phitlhelelo ya makhubu le maparego a ga jaanong.

2.2.1 Tlhaloso ya thelebišene ya Lefatshe le ya Sathalaete

- Kgaso ya thelebišene ya sathalaete e dirisa sathalaete, e e leng leitlho mo godimo ga lefatshe. Ditlhaqiso tsa kgaso di romelwa kwa sathalaeteng, e e busetsang tlhagiso kwa lefatsheng, mme babogedi ba amogela tlhagiso ka sekotlotšwana sa sathalaete. Mofuta o wa tirelo o kaiwa e le Kgaso e e Totileng kwa Malapeng (DTH)
- Thelebišene ya lefatshe e dirisa kgokaganyo ya ditira tsa phetisokgaso tsa lefatshe (diphitiso tsa ditira tsa ka fa tlase ga lefatshe) go fetisa tlhagiso go kgabaganya le naga. Tora nngwe le nngwe ya phetisokgaso e na le lefelo le le rileng la phitlhelelo, e bile ke phitlhelelo ya kgokaganyo e e neelanang ka ditlhaqiso tsa thelebišene go kgabaganya naga. Fa o le mo lefelong le le phitlhelwang ke tora eno ya phetisokgaso, o tla kgona go amogela ditirelo tsa kgaso go tswa mo lefelong leo.

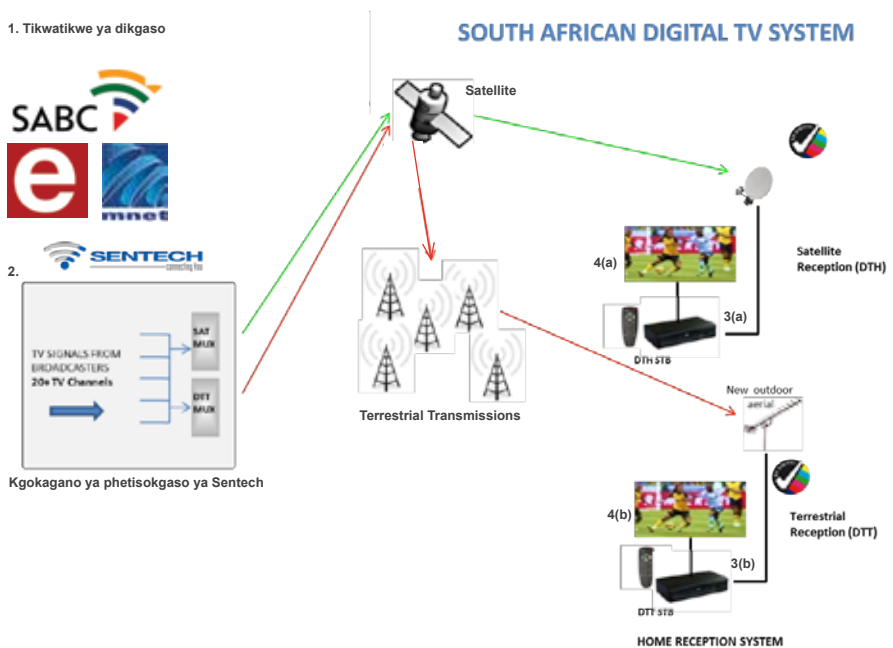
3. DIPOELO TSA DTT:

- 3.1 Thulaganyo ya DTT e solofetsa dikanala tse dintsi (le go gasa ka tiriso dipuo tsa maAforika) le mananeo a mangwe a mantshi a jaaka a metsameko, a thuto, a boitekanelo, a bana, a palamente, a boitapoloso, a mmino le a mangwe.
- 3.2 Phitlhelelo ya dikanala tse di letleletsweng go gasa di sa duelelwe tsa ditshwantsho tse di tshapileng tsa boleng jwa kwa godimo le medumo mo baaging, go sa kgathalesege gore ba ntlheng efe ya naga, ba lotso lofe kgotsa maemo a bone a madi a eme jang.
- 3.3 Kaedi ya eleketeroniki e e leng mo thelebišeneng e e nang le dintlhakgolo tsa mananeo.
- 3.4 Mananeo a a nang le ditemoso le ditaolelo mo batsading.
- 3.5 Ditirelo tsa bogolo mo bao ba thatafaletsweng ke go utlwa le bao ba sa boneng sentle (Dinopolokgang tse di kwadilweng ka mokwalo o o bonagalang).

4. FA TLASE KE SEKAO SA SETSHWANTSHO SE SE TLHALOSANG PHETOGELO GO DIJITHALE;

1. Tikwatikwe ya dikgaso ke moo mananeo a tlhagisiwang gone, ka mokgwa wa analoko kgotsa wa dijithale.
2. Makhubu a romelwa go tswa kwa lefelong la kgaso go leba kwa kgokaganong ya phetisokgaso ya *Sentech* naga ka bophara.
3. (a) DTH (b) di-STB tsa DTT: seranodi se se kgontshang thelebišene ya analoko go amogela setlthagiso sa kgaso ya dijithale.
4. (a) le (b) di emetse dithelebišene tsa DTT le DTH tse di tla neelanang ka setshwantsho se se tshapileng sa boleng, dikanala tse dintsinzana le ditirelo tse dingwe tse di bothokwa.

1. Tikwatikwe ya dikgaso

Kgokagano ya phetisokgaso ya Sentech

5. GO FITLHELELA KGASO YA DTT

Babogedi ba tla tshwanelwa ke go reka di-STB gore ba kgone go amogela le go ranola ditlhagiso malebana le pontsho mo thelebišeneng. Babogedi ba bangwe ba ka tlhoka dieriele tse dintšhwa tsa thelebišene kgotsa go baakanya dieriele tse di leng teng malebana le kamogelo. Di-STB di tla rekwa kgotsa tsa bonwa ka dithuso tsa theko tsa puso.

6. GO TSENGWA GA DI-STB

STB ke sedirisiwa sa go tihomela le go tshameka, se se leng bonolo thata go gokelelwa ka go dirisa bukanakaedi e e neetsweng. Thuso ya batsenyi ba seporofešenale e ka kopiwa fa go tlokega. Kantoroposo ya Aforika Borwa (SAPO) e tla thusa fa go tla mo ntlheng eno. Thulaganyo eno gape e tla tihola le ditiro.

7. LETSATSİ LE LE SOLOFETSWENG LA THEBOLO YA DTT

Thebolelo ya kgokaganyo ya dijithale go ya setšhabeng e tla simolola ka 2015. Ga jaanong go santse go diriwa diteko le ditlhatlhobo tsa thekenoloji eno mmogo le tsa ditirelo le tsa mafaratlhatha.

8. BANNILESEABEI BA DTT LE SEABE SA BONE

- SENTECH e rwele maikarabelo a kgokaganyo ya kgaso ya dijithale ya naga (ya lefatshe le ya sathalaete), go tsamaelana le Pholisi ya Phetogelokgaso go Dijithale (BDM).
- Kgokaganyo e, e tla kgarathela go netefatsa gore lelapa lengwe le lengwe mo nageng le na le phitlhelelo ya thelebišene ya dijithale.
- Ka Tlhakole 2015, mafelo otlhe a phetisetso kgaso ya DTT mo go a le 178 a le 171 a ne a setse a tshumetswe go atolosa palogotlhe ya baagi go ka nna 83,65% le kakaretso yotlhe ya naga go ka fithelela go 54,52. Gauteng, Foreisetata, Limpopo, Mpumalanga, Bokone Bophirima le KwaZulu-Natal di setse di konoseditswe le go tshumelwa.

- Maikaelelo a USAASA ke go bebofatsa le go tlhokomela ditirelo tsa botlhe le phitlhelelo ya tshedimosetso le thekenoloji ya ditlhaeletsano. E na le maikarabelo a go aba di-STB tse di thusitsweng ka ditheko go malapa a le kanaka dimilione di le tlhano a a nang le dithelebišene a a kaiwang a humanegile e bile a na le matshwanedi a go thusiwa ka ditheko.

- ICASA e samagane le maikarabelo a melawanataolo ya makala a mafaratlhatha a ditlhaeletsano le a kgaso
- E tla samagana gape le go rulaganya maano le go aba le go rebola dilaesense tsa ditirelokgaso tsa dijithale.
- Ditirelo tse dintšhwa tsa dijithale ga di kitla di thankgololwa ntle le laesense kgotsa tumelelo ya ICASA.

- Seabe sa SABC le sa eTV mo thulaganyong ya phetogelo go dijithale ke go bebofatsa tlhagiso ya ditirelo tse dintšhwa, go fetolela ditirelo tse di leng teng (SABC1, 2, 3 le eTV) mo seraleng sa dijithale le go nna le seabe mo matsholong a thuto le a temoso mo setšhabeng.
- Ga jaanong M-Net e tsamaisa ditirelo tsa thelebišene e e duelelwang ya lefatshe tse di dirisang thekenoloji ya analoko. Jaaka mogasi wa analoko, M-Net e tla ikamanya le bagasi ba bangwe, SABC le eTV, mo go netefatseng gore Aforika Borwa e konosetsa ka katlego thulaganyo ya phetogelo go dijithale.
- Ka nthla ya gore seno se tlhoka kgokaganyo e kgolo ya phasalatso, DoC, SABC le USAASA di tla dirisa kgokaganyo ya phasalatso ya inthanete (dikantoro tsa bone le tsa ditheo tsa kgwebo tsa go tsamaisa makwalo ga di akarediwe) naga ka bophara.
- SAPO e tla dira dithulaganyo tsa dituelelo tsa di-STB, go rebola di-STB le dituelelo tsa batsenyi ba didirisiwa tseo.
- SAPO gape e tla netefatsa fa dilaesense tsa thelebišene tsa SABC tsa batsenyakopo di le maleba.

9. GORENG GO LE BOTLHOKWA GORE NAGA E TSENE MO PHETOGELONG GO DIJITHALE

Aforika Borwa ga se naga e le nosi e e tseneng mo phetogelong go dijithale. Ka 2006 Mokgatlho wa Boditšhabatšhaba wa Mafaratlhatlha a Ditlhaeletsano (ITU) o ne wa tshwara khonferense mo tshwetso e neng ya tsewa gore dinaga tsoitlhe tsa Yuropa, tsa Aforika, tsa Botlhaba Gare le Rephaboliki ya Iran ya Isilamo (kgaolo ya 1) di tshwanetse go tswa mo mokgweng wa analoko go tsena mo ditirelong tsa kgaso ya dijithale ka Seetebosigo 2015. Jaaka e nngwe ya dinaga tse di saenetseng tumelano oe, Aforika Borwa e tshwaragane le go fetolela malapa a rona a a nang le dithelebišene a le dimilione di le13 go fetogela go dijithale.

10. TSHEDIMOSETSO

Tsweetswee nna o ntshitse matlho dinameng go bona tshedimosetso e nngwe gape ka ga DTT e e jaaka thulaganyo ya phitlhelelo ya kgokaganyo ya dijithale mo lefelong lengwe le lengwe kgotsa mo porofenseng nngwe le nngwe go akaretsa le thulaganyo ya go nna le matshwanedi le ya phasalatso ya di-STB, e e tla nnang teng mo nakong e e sa fediseng pelo.

Go bona tshedimosetso ka botlalo ikgolaganye le:

LEFAPHA LA DITLHAELETSANO: KANTORO YA POROJEKE YA PHETOLELO GO DIJITHALE (DMPO)

Dipotsiso: Mashuba Pula mo go 012 473 0061 kgotsa

Occasia Mayisa mo go 012 473 0056

webesaete: www.doc.gov.za

imeili: dt@gcis.gov.za

[www.facebook.com/ GO DIGITAL ZA](http://www.facebook.com/GO DIGITAL ZA)

[@GO DIGITAL ZA](https://twitter.com/GO DIGITAL ZA)

